

die weibliche Scham: रोमणवतौ भेदो RV. 9, 112, 4. — 3) Reissen (in den Gliedern u. s. w.): पर्व° Suçr. 1, 49, 6. 2, 503, 12. संधिषु 478, 21. 1, 156, 9. — 4) Oeffnung, Stuhlgang (विरक्त) Hāsajñāvan. im ÇKDr. — 5) Trennung, Scheidung, Theilung: दुग्धजल° Spr. 201. विप्रकृषोरभेदम् 71. पदभेदो गणभेदार्थः Vop. 3, 9. अभेदेन च युध्यते: ungetrennt, ungetheilt, in geschlossenen Reihen Spr. 3332. राष्ट्र° Theilung des Reichs KATHās. 41, 56. सर्गस्थित्यक्तकालेषु त्रिधा भेदेन तिष्ठति MārK. P. 106, 48. पञ्चाद्वेदमुपेयुः Kumāras. 2, 4. शरीर° Trennung vom Körper, Tod Ait. Up. 4, 6. Suçr. 2, 478, 5. Sāmukhjak. 68. देह° dass. Çvetāçv. Up. 1, 11. MBu. 2, 1529. अदेह° KATHās. 23, 266. concret Theil: भारतस्यास्य वर्षस्य नव भेदान्निबोध मे MārK. P. 37, 5. स्वमूर्ति° Ragh. 3, 27. H. 246. — 6) Unterbrechung, Störung RV. Prāt. 14, 30. कुर्वते न प्रियाणामशिविलभुञ्च-क्रान्नेभेदं (so ist zu schreiben) तरुण्यः Sām. D. 67, 12. fg. गति° (v. l. für गतिभङ्ग) Çāk. 34, 6. धर्म° Kātj. Çr. 26, 7, 46. आचार° so v. a. Verstoss gegen die gute Sitte P. 8, 1, 60, Sch. — 7) Bruch (eines Geheimnisses), Verrath: रक्तस्य° Kām. Nitis. 14, 36. Spr. 2392. मल° 2114. 2120. MBu. 13, 194. fg. Hariv. 7402. KATHās. 7, 74, 42, 107. Hit. 71, 17. — 8) Zwiespalt, Uneinigkeit; Entzweiung, das Abtrünnigmachen, das Hinüberziehen eines Bundesgenossen auf seine Seite (eines der vier Upāja); = द्वैध H. an. (वेधे gedr.). Med. = उपज्ञाप AK. 2, 8, 1. 20. fg. H. 736. H. an. Med. HALāj. 4, 95. Gegens. संपत्ति° Åçv. Çr. 2, 11. MBu. 1, 1360. 2235. पुत्रैर्भेदो यथा न स्यात् 2, 1779. Kām. Nitis. 11, 53. VARāh. Bruh. S. 13, 4. वल° Uneinigkeit im Heere 43, 22. MBu. 4, 1595. Git. 9, 7. RĀgā Tar. 2, 7. विभन्नस्य यथान्यायं नैव भेदो यथा स्यात् Buāg. P. 8, 9, 7. निष्पन्नोऽयमन्योऽन्यभेदः Hit. 76, 12. भेदमुपगताच्च रातः सदैव भेद-व्यम् der mit Einem gebrochen hat 73, 11. सहसैव यथानयोः सौहार्दं मया कारितो यथा भेदो ऽपि कार्यः Hit. ed. Johns. 1378. कृतार्थं कृतनिर्देशं कृत-भक्तं कृतश्रमम् । भेदैर्धैर्यं व्यपकर्षति (so die ed. Bomb., व्यव° ed. Calc.) MBu. 13, 1642. साम्रा. दानेन, भेदेन (भेदो), युद्धेन (द्रष्टेन) M. 7, 198. JĀgā. 1, 345. MBu. 1, 5566. Kām. Nitis. 17, 8. 22. 25. 38. fg. उत्तमं प्रणिपातेन प्रूरं भेदेन योजयेत् Spr. 442. PAÑKāt. 136, 19. Uebertr. von einer bestimmten Conjunction beim ग्रहयुद्ध Planetenkampf SĪrjas. 7, 18. VARāh. Bruh. S. 17, 3. 4. — 9) Verführung R. 2, 23, 14. येन यस्य कृतो भेदः सचिवेन महीयते: Spr. 2302 (hier durch Verrath wiedergegeben). — 10) Aenderung, Wechsel: मति° MBu. 3, 2803. न बुद्धिभेदं जनयेदज्ञानम् so v. a. er mache sie nicht irre Buāg. 3, 26. गति° Çāk. 93, 12. — 11) Unterscheidung, Verschiedenheit; Modification, Art, Species; = प्रकार AK. 3, 4, 25, 164. = अतर 189. = विशेष H. an. Med. RV. Prāt. 6, 8. Kātj. Çr. 1, 2, 8. द्रव्य° 3, 13. 7, 4. 8, 21. 13, 4, 23. 20, 3, 17. 22, 3, 21. काल° 8, 8, 38. पुरुष° 10, 2, 23. वाक्य° 26, 2, 13. अर्थ° ÇĀñku. Çr. 6, 1, 18. पशु° 31. MAITRĀJUP. 6, 30. Buāg. 18, 19. बुद्धिर्भेदं धृतेश्चैव गुणतस्त्रिविधं प्रणु 29. Kap. 2, 24. दोष° Suçr. 2, 361, 2. 6. रस° 362, 3. तामगौरवभेदेन मुनींश्चापश्यदीश्वरः Kumāras. 6, 12. Spr. 243. 4133. SĪrjas. 1, 9. 2, 58. 3, 16. 18. 4, 25. 5, 17. 6, 1. 9. 7, 12. 11, 4. 14, 21. KATHās. 21, 5. 46, 214. MārK. P. 23, 43. PRAB. 27, 15. PAÑKāt. 2, 3, 9. Sām. D. 12, 6. AK. 2, 9, 68. H. 94. 661. KĀç. zu P. 1, 2, 33. Vop. 3, 10. भेदवादिन्, भेदभेदवादिन् Verz. d. Oxf. H. 235, b, N. 5. भेदानां परिमाणात् SĀñkujak. 13, 27. 46. fgg. TATTVAŚ. 43. Spr. 2903. Buāg. P. 3, 11, 15. भेदाः पञ्चशङ्काव्यो निधेः AK.

1, 1, 1, 67. 5, 18. 7, 5. 1, 2, 1, 11. 2, 5, 41. 3, 4, 22, 51. 3, 4, 24, 63. TRIK. 1, 1, 127. 2, 10, 9. H. 1194. HALāj. 1, 105. 2, 67. 237. 3, 25. Am Ende eines adj. comp. (f. आ) Çvetāçv. Up. 1, 4, 5. Z. f. d. K. d. M. 4, 324. — 12) N. pr. eines Volkes, sg. RV. 7, 18, 18. 19. 33, 3. 83, 4. — 13) N. pr. eines Mannes, der dem Indra eine Kuh verweigert, AV. 12, 4, 49. 50. — Vgl. अ°, अङ्क°, अङ्ग° (auch KATHās. 39, 156, aber in einer anderen, uns nicht klaren Bed.), अश्म°, कृष्णभेदी, ग्रन्थिभेद, ज्ञाति°, दुर्भेद, नैक°, पायु°, पाषाण°, पुट°, भू°, मित्र°, शकृद्देद, मुहृद्देद, स्वर°, भेदिक.

भेदक (von 1. भिद्) 1) nom. ag. a) Zerbrecher, Durchbrecher, Einbrecher: हेदका भेदकाश्च ये R. GORR. 2, 90, 13. संक्रमधन्यश्रीनां प्रतिमानां च M. 9, 285. कोष्ठगारायुधगारादेवतागार° 280. मर्यादा° Vernichter der Grenzzeichen 291. तडाग° Durchstecher, Ableiter 279. स्रोतसाम् 3, 163. अर्धभेदको व्याधिः Suçr. 2, 380, 10 so v. a. अर्धभेद Hemiplegie. Vgl. अश्म°, तगभेदक, पुट°. — b) Verführer: अमात्यानाम् KULL. zu M. 9, 232. — c) Unterscheider, einen Unterschied annehmend PAÑKāt. 2, 3, 68. unterscheidend, näher bestimmend: वस्तुनेतरमास्तेषां द्व्यकाणां हि भेदकाः PRATĀPAR. 20, a, 2. DAÇAR. 1, 11. KĀVjĀD. 1, 126. सामान्यस्य भेदको विशेषः प्रकारः P. 5, 3, 69, Sch. भेदकं भेद्येन सह so v. a. ein Adjectiv mit seinem Substantiv 2, 1, 57, Sch. Vop. 3, 9. नानार्थभेदकाः AK. 3, 6, 8, 45. क्रियाव्ययानां भेदकानि 3, 30. — 2) f. भेदिका das Zerbrecen, Zerstören, Vernichten: रुद्रस्य (subj.) जगतः (obj.) Siddh. K. zu P. 2, 3, 66. Vop. 3, 28.

भेदकर (भेद + 1. कर) adj. f. ई 1) durchbrechend: सेतु° JĀgā. 2, 278. — 2) Zwiespalt —, Uneinigkeit bewirkend: दयादादयो मत्नी नास्ति भेदको द्विपाम् Spr. 4176. KATHās. 29, 81. नातः परतरो दोषो राज्यभेदको यतः Spr. 2230.

भेदकारिन् भेद + 1. का°) adj. Zwiespalt —, Uneinigkeit hervorruhend MārK. P. 119, 6.

भेदकृत् भेद + कृत् adj. zerbrechend, erbrechend: समुद्रगृह° JĀgā. 2, 232.

भेदधिकार भेद Verschiedenheit + धि°) m. Titel einer philosophischen Schrift HALL 138. MACK. Coll. I, 13. Verz. d. Oxf. H. 227, a, No. 336. °सत्क्रिया Titel eines Commentars zu dem ebengenannten Werke ebend. und HALL 138. °प्रकाश desgl. ebend.

भेदन (von 1. भिद्) 1) adj. a) spaltend, zerbrechend, zersprengend, durchbohrend Ntr. 11, 37. सर्वपाषाण° (वज्र) MBu. 3, 865. शर Hariv. 8863. नरनागाश्चवृन्दानां भेदनः (शरः) R. 6, 92, 48. अहितकृद्प° MBu. 7, 3120. शक्तिः कुण्डलिनी सर्वभेदनभेदिनी Verz. d. Oxf. H. 89, a, 20. कालिन्दी° spaltend so v. a. ihr einen Weg bahndend PAÑKāt. 4, 3, 129. — b) Reissen verursachend Suçr. 1, 188, 14 (oder zu c.). — c) lösend: कृ-द्यग्रन्थि° Buāg. P. 3, 26, 2. 9, 12, 4. Stockungen oder Anhäufungen der Excretionen des Körpers (मल) lösend: मलादिकमवहं पदद्वं वा पिण्डितं मलैः । भिन्नाधः पातयति तद्भेदनं कटुनी यथा ÇĀñku. Sām. 1, 4, 5. अश्मरी° n. ein lösendes Mittel Suçr. 2, 34, 8. — 2) m. a) Schwein. — b) eine Art Sauerampfer (vgl. अक्षभेदन) RĀgān. im ÇKDr. — 3) n. a) das Zerbrecen (intrans.), Zerspringen: उखा° Kātj. Çr. 16, 7, 8. अग्नि° 25, 12, 15. कलश° 22. 26. अस्थि° Knochenbruch PRĀJACĪTTEND. 13, a, 4. गा-त्राणाम् das Aufspringen Suçr. 1, 270, 15. das Spalten, Zersprengen, Zerbrecen, Aufschlitzen, Aufschneiden: धनुषः R. 1, 73, 1. R. GORR. 1, 3,